

Brokgrisen- en byld i r... på de fleste

1. Der findes 2 former for brok. Medfødt brok og infektiøst betinget brok.
  - Medfødt brok vurderes at være i størrelsesorden 0,5-1% af grisene. Det ser ud til, specielt svagfødte kuld er overrepræsenteret her. Dette estimat kommer af at betragte de allerbedste kunder på denne parameter. Disse kunder er fri for infektiøst betinget brok og kan derfor komme ned på denne frekvens.
  - Infektiøst brok udvikler sig som navlebetændelse de første par levedøgn. Herefter er vi prisgivet og kan intet stille op. Infektiøst brok kommer som følge af en eller flere af de følgende parametre:
    - Utilstrækkeligt nærmiljø i pattegrisehulen. Specielt systemer uden gulvvarme er udfordret. Brug infrarødt kamera til at tjekke temperatur i hulen. Brug desinfektionsmiddel sammen med udtørrende strømiddel.
    - Manglende mælkeydelse de første dage efter faring er risikabelt. Dette uanset årsagen. Soens mælk ser ud til at være beskyttende for grisene, hvorfor god råmælksstrategi og fokus på mælkeydelse er sagen.
    - Diarrebesætninger er højrisikable, da de oftest bliver en kombination af de 2 ovenstående.
    - Mælkekop-besætninger er højrisikable fordi mælkekoppen får skyld for at kunne passe grise de første levedøgn. 1 gris = 1 patte

2. Brok ift. management

Standard protokol for håndtering af nyfødte indebærer klip af navlestreng (ca 2 cm), samt antibiotisk behandling.

Vi vælger som regel Amoxicillin til fødselsbehandling i høj dosis. ½ ml pr gris. Er der tale om diarrebesætninger tilbydes de Lincospectin ½ ml ved fødsel.

3. sammenhæng mellem brok og fodring

Der er kun en sammenhæng mellem brok og fodring, hvis fodringen resulterer i dårlig mælkeydelse.

HyoVet

Hagemannsvej 24
8600 Silkeborg
86 69 00 57

Nyhedsbrev 4. kvartal 2019

Kontor: tlf. 86 69 00 57 | Kontortid: 8-14

E-mail: HyoVet@HyoVet.dk

Hjemmeside: www.HyoVet.dk

Afrikansk svinepest i fremmarch

Det synes nu overordentligt sandsynligt at Afrikansk svinepest indenfor en overkommelig fremtid når frem til den østtyske grænse. Vi ser derfor med glæde, at vildsvinehegnet ved grænsen nu er opsat, så "ubudne" vildsvin stoppes.

Vi må endnu engang opfordre til, at medarbejderne er på kost i staldene. Hermed undgår vi ulovlig import af mere eller mindre forarbejdede kødvarer fra Østeuropa. Disse kan i en uheldig rækkefølge af tilfældigheder være med til at starte et udbrud i DK.

Sidst med ikke mindst har vi i Hyovet den holdning, at direkte eksport af dyr skal afskaffes. Det er en unødigt risiko, at vi har lastbiler og chauffører til at overnatte tæt ved staldene. Affald fra kørekabinen kombineret med uvidenhed kan være med til at starte et udbrud i DK.

HyoVet Specialpraksis for Svinesygdomme

Jens Strathe 2947 5255 / Klaus Pedersen 2012 4855

Christian Møller 6155 2055 / Bonnie Hoelstad 2028 8255

Pia Heiselberg er på barsel / Helle Jessen er på barsel

Udfasning af medicinsk zink – en opgave for nær fremtid

Rundt i Hyovets besætninger er der allerede mange forsøg i gang med reduktion/udfasning af medicinsk zink i fravænningsfoderet. Brug af medicinsk zink skal være tilendebragt i 2022 og fra politisk side forventes der allerede nu reduktion i forbruget.

Langt de fleste besætninger vil kunne reducere koncentrationen af zink i fravænningsfoderet til ca. det halve uden mærkbare konsekvenser. Kun de mindste/mest umodne 20% har gavn af 2500ppm zink i fravænningsfoderet fortsat.

Skal udfasningen af zink ske fuldstændigt, har vi i Hyovet foreløbigt 4 hjørnesteen omkring fravænningen, der er af betydning:

1. 100% sunde grise

De grise, vi fravænner uden brug af zink, skal være friske og uden kliniske symptomer af nogen art. Det betyder i langt de fleste tilfælde, at en opstartsbehandling af grisene vil være på sin plads. Febertilstande omkring fravænningsdiarree skubber til grisens modstandskraft overfor fravænningsdiarree.

2. Foderoptag før fravænnings

Foderoptaget gennem diegivningen er af væsentlig betydning. Flere besætninger er i stand til at sikre hver gris 500g tørfoder gennem 4 ugers diegivning, hvilket modner tarmen før fravænnings. Hyppige små udfodringer af et velmagende foder er opgaven.

3. Protein i startblanding

Fravænningsblandinger uden zink har fokus på fordøjeligt protein. I særdeleshed vinder plasma-foder frem, da dette ser ud til at kunne sikre fordøjeligheden i tarmen. Ligeledes viser flere forsøg at 5% plasma i startfoderet nedsætter risikoen for diarree svarende til 2500ppm zink. Tit og ofte er en reduktion af proteinindholdet i startblandingen en nødvendighed, for at undgå diarree-epidemier.

4. Immunisering

Fravænningsdiarree forårsaget af E.Coli F4 har igennem en årrække været forsøgt avlet ud af den danske gris. Det ser dog desværre ikke ud til at være lykkedes, da vi igennem den seneste periode har set udbrud i besætninger forårsaget af netop denne bakterie. Såfremt vi står med en følsom besætning er det muligt at immunisere grisene oralt for at modstå udfordringen.

4- punkts manual til zinkfri fravænnings:

- Sørg for at håndtere virus/bakterier henover fravænnings.
- Fokus på maksimalt foderoptag i farestalden inden fravænnings
- Reducér protein i fravænningsfoder til 135g ford. råprotein og anvend 5% plasma hvis muligt.
- Immuniser grisene såfremt de er følsomme for E.coli F4